

AANHANGSEL.

In de *Antiquités sacrées conservées à Maestricht* zijn op bl. 27 de plechtigheden vermeld, bij de zevenjarige tooning der HH. Relieken gebruikelijk. Na de verschijning van gemeld werk is het gelukt eenige bescheiden terug te koopen, welke voor ongeveer 20 jaren uit de Schatkamer verdwenen waren en meer bepaalde inlichtingen omtrent die plechtigheden in de 15de eeuw verstrekken.

Op de galerij achter het koor werden dan getoond: 1e de Grafdoek [*sudarium*] van S. Servaas, en zijn Bisschopsstaf; 2e een rood of purperen kleed dat evenals het voorgaande bij hem in het graf had gelegen, en zijn Pelgrimsstok; 3e een kleed met prachtige figuren, dat bij de verheffing in 726 op zijn lichaam gelegd was, en zijn Kelk met pateen; 4e het Hoofd van S. Servaas, zijn gouden kruis, en de arm van den H. Apostel Thomas.

Voor iedere tooning riep de priester, die belast was de Relieken aan te kondigen: »Laat ons bidden den Almachtigen God, dat wij dit waardig heiligdom zoo mogen aanschouwen, dat daar Gods eer aan gelegen zij en onzer zielen heil.» Na de vierde aankondiging vestigde dezelfde priester de aandacht der pelgrims op de overige Relieken, welke binnen de kerk te zien waren, herhaalde de woorden: »Laat ons bidden» enz., en voegde-daarbij tot besluit: »want wy hyer versaemt syn om aflat ende genaede te verwerven, soe laet ons bidden eerst voer den geestelycken Staet, voer onsen heyligen Vader den Paus van Romen, voer syn Cardinalen, Busschoppen, sonderlinge voer onssen Eertsbussechop van Cuelen ende voer onssen genedighen Heer Busschop van Ludick, ende voer alle geestelycke persoenen waar sy woonachtich syn. Voert soe sult ghij mij oeck helpen bidden voer den werentlycken Staet, voer onssen alder genedichste Heer den Roemschen Keyser, voer onssen genedighen Heer den Koninck van Romen, ende sunderlinghe voer onssen genedighen Heer Philips Hertoge van Oistenryck, Burgondien, Brabant, etc. Ende voert voer allen anderen Koninghen, Hertogen, ende graven, ende voer die Kerke van Sint Servaes, voer die goede stadt van Tricht, ende voer alle persoenen die sich met Godt geneeren, voer die titlycke vruchten, voer alle pelgrims die hier geweest syn oft moegen coemen, ende sunderlinghe voer alle levenden en doeden tzo troesten en tzo halpen. Spreekt algader *Pater noster* ende *Ave Maria*.

ERRATUM.

Bladz. 26, laatste regel, staat Walericus, lees: Udalricus.

In de *Antiquités*
bij de zevenjarige
gemeld werk is he
20 jaren uit de Sc
die plechtigheden i

Op de galerij ach
S. Servaas, en zijn
voorgaande bij hem
prachtige figuren, d
Kelk met pateen;
den H. Apostel Tho

Voor iedere tooni
»Laat ons bidden
aanschouwen, dat de
aankondiging vestig
lieken, welke binnen
den” enz., en voegde
genaede te verwerve
onsen heyligen Vader
derlinge voer onses
Bussehop van Ludic
syn. Voert soe sult
onssen alder genedie
den Konineck van Ro
Hertoge van Oistenry
Koninghen, Hertogen,
goede stadt van Tric
die titlycke vruchten,
ende sunderlinghe voe
algader *Pater noster* en

EL.
27 de plechtigheden vermeld,
k. Na de verschijning van
open, welke voor ongeveer
epaalde inlichtingen omtrent

de Gratdoek /*sudarium*/ van
eren kleeed dat evenals het
imsstok; 3e een kleeed met
chaam gelegd was, en zijn
den kruis, en de arm van

Relieken aan te kondigen:
rdig heiligdom zoo mogen
zielen heil.” Na de vierde
lgrims op de overige Re-
woorden: »Laat ons bid-
rsaemt syn om aflat ende
geestelycken Staet, voer
nalen, Busschoppen, son-
onssen genedighen Heer
en waar sy woonachtich
werentlycken Staet, voer
onssen genedighen Heer
genedighen Heer Philips
voert voer allen anderen
Sint Servaes, voer die
het Godt geneeren, voer
syn oft moegen coemen,
en tzo halpen. Spreekt

